

UMC Utrecht
t.a.v.
Cluster Inkoop Bouwdeel W.00.102
Postbus 85500
3508 GA Utrecht

Betreft: Architectenselectie CBC en TKCC

Amsterdam, 15 december 2009

kenm. 09-120

Geachte

Het Steunpunt Architectuuropdrachten & Ontwerpwedstrijden is de onafhankelijke, niet-commerciële helpdesk voor (publieke) opdrachtgevers van aanbestedingen en prijsvragen in Nederland. Het is gericht op de professionalisering van het (publiek) opdrachtgeverschap en een gezonde bouwcultuur in Nederland, door bij te dragen aan de bevordering van de wedstrijdcultuur door zorgvuldige en reële selectieprocedures voor architecten en/of projectontwikkelaars. Het Steunpunt is ondergebracht bij Architectuur Lokaal.

Het Steunpunt reageert gevraagd en ongevraagd op nieuw aangekondigde procedures en richt zijn reacties aan de contactpersoon voor de aanbestedingsprocedure. De aanbevelingen van het Steunpunt worden op de website www.ontwerpwedstrijden.nl gepubliceerd met het doel bij te dragen aan de verbetering van de procedures. Het verloop van de procedures wordt bijgehouden op deze site. Daarop stelt het Steunpunt KOMPAS light, de digitale handleiding voor het opstellen van aanbestedingsleidraden voor architectendiensten, kosteloos beschikbaar

Het Steunpunt heeft uw selectieleidraad bestudeerd. Het is een zeer duidelijke leidraad. De procedure is juridisch correct, maar het Steunpunt betwijfelt of de gehanteerde procedure geschikt is voor uw vraag. Ten aanzien van uw aanbestedingsdocument heeft het Steunpunt de volgende vragen en opmerkingen:

Ambities

In de projectomschrijving wordt alleen inzicht gegeven in de functie en omvang van het project. Nergens wordt stilgestaan bij de gewenste uitstraling van het gebouw en/of het soort architect dat u zoekt. Het Steunpunt raadt u aan alsnog uw ambities ten aanzien van de architectonische vormgeving van het gebouw te vermelden. Dit stelt architecten beter in staat te oordelen of uw opdracht bij hen past en voorkomt dat u ongeschikte aanmeldingen ontvangt.

Intellectueel eigendom

Het Steunpunt wil u erop wijzen dat niet alle intellectuele eigendomsrechten zondermeer overgedragen kunnen worden. U zult een aparte (contractuele) regeling moeten treffen voor de persoonlijkheidsrechten.

Ontbinding van de overeenkomst

Volledigheidshalve wil het Steunpunt u erop wijzen dat er wel degelijk aanspraken jegens de aanbestedende dienst kunnen ontstaan door ontbinding van de overeenkomst. Gedacht kan onder meer worden aan vergoeding van de kosten die de opdrachtnemer reeds gemaakt heeft om de opdracht naar behoren uit te voeren.

Combinaties

De geschetste automatische uitsluiting bij meerdere aanmeldingen van (dochterondernemingen van) één concern is in strijd met de lijn van het Assitur-arrest en daarom niet toegestaan. Het Steunpunt raadt u aan de passage ten aanzien van combinaties te herzien.

Selectiecriteria

Om verwarring te voorkomen raadt het Steunpunt u aan minimumeisen en selectiecriteria strikt te scheiden.

Het Steunpunt wil u erop wijzen dat de meeste architectenbureaus kleine ondernemingen in de zin van de wet zijn. Dit betekent dat zij wettelijk niet verplicht zijn om hun jaarverslag te laten goedkeuren door een accountant. Voor hen kan de gevraagde accountantsverklaring bovenwettig en buitenproportioneel zijn. Het Steunpunt geeft u in overweging ook alternatieve bewijsmiddelen toe te staan ter beoordeling van de financiële en economische draagkracht.

Het Steunpunt vreest dat de definitie van gelijkwaardige referenties onder de maat is, waardoor u het risico loopt vijf marktpartijen te moeten selecteren die niet beschikken over de door u gewenste ervaring. Er worden geen minimumnormen geformuleerd ten aanzien van de referentieprojecten, dus in het kader van de gestelde minimumeis kan alleen gecontroleerd worden of er een referentie ingeleverd is (dus niet of de referentie vergelijkbaar is met een chirurgisch centrum). Feitelijk is de minimumeis dus nutteloos. Bij de inhoudelijke beoordeling werkt de gebrekkige definitie van wat onder een gelijkwaardig referentieproject verstaan moet worden door. Een strikte lezing van de beoordeling (tabblad 5) brengt met zich mee dat een architect die drie loodsen van 10.000 BVO, opgetrokken uit golfplaat en opgeleverd naar volle tevredenheid van de opdrachtgever, de maximale score zou moeten ontvangen. Dit kan toch niet de bedoeling zijn? Het Steunpunt raadt u dringend aan duidelijker te vermelden wat er onder een gelijkwaardig referentieproject verstaan moet worden.

Het Steunpunt vreest dat de geschetste puntentoekenning te grof is om het gewenste sorteereffect te bewerkstelligen. Het Steunpunt betreurt dat u de geschiktheid van gegadigden louter kwantitatief beoordeeld. Nergens wordt expliciet beoordeeld of de gegadigde een ontwerper is die vakwerk aflevert. Het Steunpunt raadt u aan de architectenselectie niet uitsluitend op kwantitatieve criteria uit te voeren, maar om ook aandacht te besteden aan kwaliteit.

Gunningcriteria

Het Steunpunt gaat ervan uit dat de leidraad nog geen volledige uitwerking van de te hanteren gunningcriteria biedt. Het Steunpunt raadt u dan ook aan expliciet te vermelden dat de opgegeven gunningscriteria een uitwerking op hoofdlijnen betreft en dat een nadere uitwerking zal volgen aan het begin van de gunningsfase.

Het Steunpunt vindt het jammer dat u een prijs-kwaliteitverhouding van 60%-40% hanteert, maar zij vindt het zeer prijzenswaardig dat u dit al in de selectiefase vermeldt.

Het Steunpunt betreurt dat u het kwaliteitsaspect van de emvi ook louter kwantitatief beoordeeld. Aantal architecten in vaste loondienst zegt bar weinig. In de (Europese) vrije markt die het aanbestedingsrecht beoogt kan een bureau vrij simpel de benodigde extra personele capaciteit inkopen. Het zou veel meer voor de hand liggen om de geschiktheid van het in te zetten ontwerp-team inhoudelijk te beoordelen, in dien u waar wilt voor u geld. Daar komt bij dat architecten geen medisch specialisten zijn die weinig weten van het functioneren van een chirurgisch centrum. Vraag architecten om de kern van uw opgave om te zetten naar een ontwerpvisie, in plaats van een visie op de ontwikkelingen van een chirurgisch centrum in de komende 10 jaar. Het Steunpunt raadt u aan het onderdeel kwaliteit van de economisch meest voordelige inschrijving beter uit te werken.

Samenvattend raadt het Steunpunt u aan:

1. alsnog uw ambities ten aanzien van de architectonische vormgeving van het gebouw te vermelden;
2. de passage ten aanzien van combinaties te herzien;

3. te overwegen overweging ook alternatieve bewijsmiddelen toe te staan ter beoordeling van de financiële en economische draagkracht.
4. minimumeisen en selectiecriteria strikt te scheiden;
5. ook alternatieve bewijsmiddelen toe te staan ter beoordeling van de financiële en economische draagkracht;
6. duidelijker te vermelden wat er onder een gelijkwaardig referentieproject verstaan moet worden;
7. de architectenselectie niet uitsluitend op kwantitatieve criteria uit te voeren, maar om ook aandacht te besteden aan kwaliteit;
8. expliciet te vermelden dat de opgegeven gunningscriteria een uitwerking op hoofdlijnen betreft en dat een nadere uitwerking zal volgen aan het begin van de gunningsfase;
9. het onderdeel kwaliteit van de economisch meest voordelige inschrijving beter uit te werken.
10. een eventuele volgende aanbestedingsprocedure op te stellen aan de hand van KOMPAS light.

Ik hoop u hiermee van dienst te zijn en zie uw reactie met belangstelling tegemoet. Wanneer u nog vragen of opmerkingen heeft, kunt u uiteraard contact met mij opnemen.

Vriendelijke groet,

Mr. Drs. Michel Geertse
Steunpunt Architectuuroopdrachten & Ontwerpwedstrijden